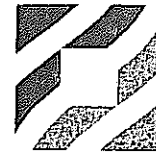

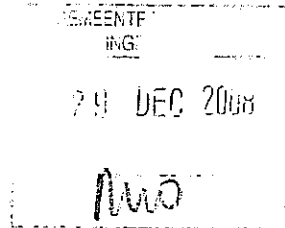
26

rijksdienst voor
archeologie,
cultuurlandschap
en monumenten

-1.053.3
O N D E R
C U L T U U R
M E T E N
S C H A P

Gemeente Den Helder
T.a.v. mw. M. Laan
Postbus 36
1780 AA Den Helder

Stuknummer: AI08.13280

Ons kenmerk
RS-2008-977

Uw kenmerk
-

Behandeld door
Mw. Drs. M.L. de Korte
Dhr. Drs. L.G.M. van Raij

Onderwerp
Plannen complex 'Logement Duitse Officieren' aan
de Zeeweg te Huisduinen (complexnummer 508481)

Datum
24 DEC. 2008

Geachte mevrouw Laan,

Hierbij reageer ik op de op 14 november 2008 ten kantore van Synchron in Utrecht gepresenteerde planuitwerking voor het rijksmonumentale complex 'Logement Duitse Officieren' (OS&O-terrein) aan de Zeeweg te Huisduinen. Op ruimtelijk en op objectmatig niveau wil ik graag een aantal aandachtspunten op het op 14 november gepresenteerde plan aan u naar voren brengen.

Karakter voormalig militair terrein

Een bepalende karakteristiek is de wijze waarop het complex als op zichzelf gericht terrein ligt ingeklemd tussen het duinlandschap aan de ene zijde en het stedelijk gebied van Huisduinen aan de andere, zoals ook beschreven in het 'Beeldkwaliteitplan Huisduiner Kwartier' uit januari 2007. Het complex zelf kent een specifieke eigen ruimtelijke kwaliteit, die voortkomt uit de oorspronkelijke militaire functie van het terrein. Van belang bij het inbrengen van de voorgestelde nieuwe functies - waaronder woningbouw - is dat dit militaire karakter herkenbaar blijft. Vanuit dat oogpunt acht ik het aanleggen van private buitenruimtes om de rijksmonumentale gebouwen ongewenst. Hoewel ik er begrip voor heb dat met de intrede van de nieuwe functies enige concessies aan de oorspronkelijk 'harde' uitstraling van het militaire complex gedaan moeten worden, adviseer ik u om ervoor te waken dat dit eigen karakter van het terrein verdwijnt doordat ofwel het duinlandschap ofwel het stedelijk gebied teveel naar binnen getrokken wordt. Groenelementen dienen hooguit als 'incidenten' op het voor het overige versteende terrein te worden geïntroduceerd. Met name van belang is ook dat de gebouwen uit een 'steenmassa' blijven oprijzen.

Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
T 033-42 17 421
F 033-42 17 799
info@racm.nl
www.racm.nl

RACM Amersfoort
Kerkstraat 1
3811 CV Amersfoort
T 033-42 27 777
F 033-42 27 799

RACM Lelystad
Oostvaardersdijk 01-04
8244 PA Lelystad
T 0320-269 700
F 0320-269 750

RACM Zeist
Braederplein 41
3703 CD Zeist
T 030-69 83 211
F 030-69 16 189

Opvallende karakteristiek is verder de in verschillende richtingen 'verstrooide' gebouwen. De spannende werking die hier vanuit gaat is zeer goed bruikbaar als op te pakken thematiek voor situering van de nieuwbouw en behoud van zichtlijnen/doorzichten op zowel bebouwing als achterliggend landschap.

Werkplaatsgebouw

Voor wat betreft de wijzigingen aan het werkplaatsgebouw (rijksmonumentnummer 508484) merk ik op dat de plannen op 14 november nog niet dusdanig waren uitgewerkt om u hier nu reeds een advies over te kunnen geven. Zoals ook bij de bespreking aangegeven door medewerkers van mijn Dienst verdient het de voorkeur om eventuele ingrepen in het exterieur ten behoeve van de woonfunctie zoveel mogelijk te concentreren en te beperken. De mate waarin ik u al dan niet positief kan adviseren over de ingrepen aan dit gebouw hangt mede samen met de uiteindelijke indeling van de loods. Het verdient aanbeveling om - waar mogelijk - het inwendige zicht op de kap op een aantal plaatsen te behouden (en dus niet de gehele loods te voorzien van appartementenindelingen en volledige verdiepingsvloeren). Blijkens de eerste planschetsen is dit ook de insteek van de architect, wat mij verheugt.

In de voorgestelde plannen zijn '2 onder 1 kap'-woningen met de buitenruimte parallel gekoppeld aan het werkplaatsgebouw. Gezien de vrije beleving en het hiervoor vermelde ten aanzien van de in de stenen ruimte geplaatste monumentale gebouwen, is een dergelijke koppeling zeer ongewenst.

Casinogebouw

Met betrekking tot de aanpassingen aan het voormalige casino (rijksmonumentnummer 508482) zijn tijdens het overleg nog geen (voor)studies getoond. Wel is gevraagd hoe de RACM staat tegenover de eventuele uitbreiding van dit gebouw middels een aanbouw. Zoals ook tijdens het overleg aangegeven is, hangt dit nauw samen met de uiteindelijke nieuwe functie van dit object. De nieuwe functie dient het gebouw te volgen en niet andersom. Een uitbreiding van dit rijksmonument is niet geheel onbespreekbaar, maar zonder nadere toelichting over nieuwe functie, gewenst programma, wijze van inpassing en uitwerking op basis van (schetsmatige) tekeningen met aanzichten, doorsneden en plattegronden kan ik u hierover geen advies verstrekken. Eerste uitgangspunt moet zijn om een nieuwe bestemming te vinden die het gebouw in letterlijke zin past zonder dat het gebouw daarvoor uitgebreid hoeft te worden.

Verder hecht ik er waarde aan dat de symmetrische opzet van de voorgevel van dit gebouw te ervaren blijft. Om die reden en ter voorkoming van steegvorming dient een diepe uitbouw (voorstel patiowoningen) te worden voorkomen.

Poortgebouw

Het poortgebouw (rijksmonumentnummer 508483), vormt de entree tot het - voorheen afgesloten - terrein. Het poortgebouw maakt qua architectuur, vormgeving, bebouwingsperiode en materialisering expliciet deel uit van de 'drie-eenheid' van monumentale bebouwing op het terrein. In een nieuwe situatie is van belang dat het poortgebouw de (hoofd-)entreefunctie van het terrein blijft zonder hiermee het - vanuit hedendaags perspectief ongewenst - gesloten karakter te bewerkstelligen. Het rechter (westelijk) hekwerk dateert vermoedelijk uit de oorspronkelijke bouwperiode. Het linker hekwerk is in dezelfde stijl

van meer recente datum. Ik adviseer u de hekwerken te behouden in de huidige en daarmee oorspronkelijke situatie. Door de hekwerken open te laten vormen ze verder geen belemmering voor de gewenste openbare toegankelijkheid van het terrein.

Verder is van belang dat eventuele nieuwbouw langs de Zeeweg 'ondergeschikt' blijft aan het poortgebouw. Dit is onder meer te bereiken door de bouwhoogte van de nieuwe bebouwing lager te houden dan het poortgebouw.

Afbakening terrein

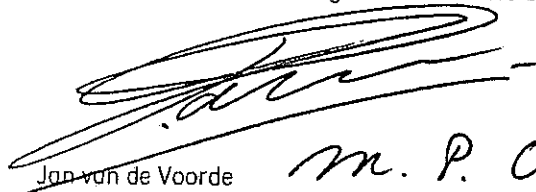
In de planvorming was nog onduidelijk hoe zal worden omgegaan met de begrenzing van het terrein, met name aan de meer bebouwde noordzijde. Van belang hierbij is hoe bij een bepaalde keuze voor afbakening wordt aangesloten op het poortgebouw en hoe het zicht op de monumentale bebouwing gewaarborgd blijft. Aan de westzijde sluit de nieuwe bebouwing zich af van het terrein vanwege de bebouwingskarakteristiek en vanwege de voorgestelde terreinafscheiding tussen nieuwbouw en logementsterrein. Hierdoor wordt dit deel aan het oorspronkelijke terrein onttrokken. Aangezien de oorspronkelijke bebouwing hier is verdwenen kan ik instemmen met deze planopzet. Aandachtspunt is de materialisering van de scheidingswand en vormgeving/architectuur van de achterliggende nieuwbouw.

Parkeren/maaiveldinrichting

Ten aanzien van het parkeren kan ik instemmen met de voorgestelde oplossingsrichtingen, namelijk deels geconcentreerd bij het werkplaatsgebouw en voor het overige deel onder de woonhuizen. Het voorgestelde gebruik van eigentijdse, robuuste materialen voor de inrichting van het maaiveld, onder andere als markering van de parkeerruimte, sluit aan op het karakter van het gebied en heeft eveneens mijn instemming, hierbij rekening houdend met het eerder gestelde punt ten aanzien van de karakteristiek van een versteende terreininrichting, met name rondom de monumentale bebouwing.

Voorts hecht ik er belang aan dat bij de vervolgbesprekingen over dit onderwerp gelijktijdig met de RACM ook vertegenwoordiging vanuit uw afdeling Monumentenzorg van de gemeente aanwezig is. Dit voorkomt dat er verwarring ontstaat over verschillende versies van de plannen en kan de verdere planvormingsprocessen bespoedigen. Graag word ik op de hoogte gehouden van de verdere ontwikkelingen omtrent de herbestemming van dit rijksmonumentale complex. Ik hoop middels het voorgaande een positieve bijdrage aan de verdere planontwikkelingen te hebben geleverd.

De Rijksdienst voor Cultuurlandschap, Archeologie en Monumenten,
het hoofd van de sector Regioservice & Beleid,

Jan van de Voorde

M. P. Otten